

*Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubartowie
za 2023 rok*

Lubartów 2024 rok

ZASADY DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LUBARTOWIE

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. Organizacja działalności Ośrodka.....	3
II. Struktura dochodów i wydatków	6
III. Pomoc społeczna	11
1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną	11
2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej	12
3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	14
IV. Świadczenia socjalne.....	14
1. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym	14
2. Świadczenia rodzinne.....	15
3. Świadczenie realizowane na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	16
4. Fundusz alimentacyjny	16
V. Dodatki:	19
1. Świadczenie wychowawcze (500+)	19
2. Dodatki mieszkaniowe	19
3. Dodatek elektryczny	19
4. Dodatek węglowy.....	20
5. Źródła ciepła.....	20
6. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych.....	20
VI. Świadczenia niepieniężne.....	21
1. Praca socjalna	21
2. Projekty socjalne i asystenckie	23
3. Aktywność projektowa	25
4. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego	27
5. Przeciwdziałanie przemocy domowej	27
6. Zespół ds. Asysty Rodzinnej	28
7. Dzienny Dom Pomocy Społecznej	29
8. Karta Dużej Rodziny (Ogólnopolska)	29
9. Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej	30
VII. Wydawanie zaświadczeń wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.....	30
VIII. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	31
IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	32

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Przedłożone sprawozdanie prezentuje dane, które w pełni obrazują działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie w 2023 roku.

Celem pomocy udzielanej przez MOPS w Lubartowie jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspakajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz w miarę możliwości doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia osób lub rodzin zwracających się o pomoc oraz ich integracja ze środowiskiem.

Ośrodek udziela pomocy materialnej najbardziej potrzebującym mieszkańcom miasta Lubartów tj. dzieciom i rodzinom, osobom starszym, z niepełnosprawnościami, będących w kryzysie bezdomności, chorym oraz innym, które przeżywają różne sytuacje kryzysowe. Formy i metody wsparcia zawsze dostosowywane są do indywidualnych potrzeb i sytuacji konkretnej osoby lub rodziny.

Poza wsparciem finansowym, świadczona jest praca socjalna, prowadzone są działania aktywizujące, poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, prawne. MOPS w Lubartowie prowadzi również asystenturę rodzin jako ważne narzędzie w pracy socjalnej. Rolą asystenta jest intensywna praca z osobą lub rodziną, bezpośrednie wsparcie w codziennym życiu rodzin doświadczających kryzysów oraz działania usprawniające funkcję opiekuńczo-wychowawczą. W strukturze Ośrodka funkcjonuje Dzienny Dom Pomocy Społecznej, w którym wsparcie otrzymują głównie osoby starsze wiekiem, niepełnosprawne, bezdomne, samotne, borykające się z problemami uzależnienia.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie przedstawia sprawozdanie z działalności za 2023 rok. Podsumowano w nim realizowane przez Ośrodek zadania wyznaczone określonymi przepisami prawa, projekty, podejmowane przedsięwzięcia, inicjatywy, różne formy lokalnej, interdyscyplinarnej współpracy, których celem jest zawsze aktywizacja grup zagrożonych i dążenie do skutecznego rozwiązania problemów społecznych.

I. Organizacja działalności Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasto Lubartów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwały NR XVI/131/2020 Rady Miasta Lubartów z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, zmienionego Uchwałą NR XIX/159/2020 Rady Miasta Lubartów z dnia 28 kwietnia 2020 r.; aktów prawnych wydanych przez Radę Miasta, Burmistrza Miasta i Dyrektora Ośrodka oraz Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wprowadzonego Zarządzeniem Nr 4/2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie z dnia 28 stycznia 2022 r. Od 18 września 2023 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wprowadzony Zarządzeniem nr 31/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie z dnia 18 września 2023 r.

Ramy prawne określające funkcjonowanie i zadania Ośrodka regulują przepisy prawa m.in.:

- Uchwała Nr XIII/55/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lubartowie z dnia 14 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie;

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- Uchwała Nr XXXIV/186/13 o przyjęciu Programu „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” (zmieniony Uchwałą Nr XL/245/2018 z dnia 4 października 2018 r.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne;
- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej;
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym;
- Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu;
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 r. realizowane były przez:

- ✓ **Dział Pomocy Środowiskowej**, do zadań którego należy m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej; świadczenie pracy socjalnej;

udzielanie porad specjalistycznych; w tym w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego: wspieranie rodzin m.in. przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających problemy opiekuńczo-wychowawcze za pośrednictwem Zespołu ds. Asysty Rodzinnej, osób i rodzin doznających przemocy, a także podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego.

- ✓ **Dział do Spraw Rodziny i Świadczeń Społecznych**, do zadań którego należy m.in. w zakresie:
  - pomocy społecznej – przygotowywanie i realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, świadczeń opieki zdrowotnej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych; koordynowanie realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; windykacja wierzytelności;
  - realizacji zadań w celu uzyskania prawa do refundacji podatku VAT;
  - realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. rozpatrywanie wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego przysługującego za zakwaterowanie i wyżywienie obywatela Ukrainy;
  - realizacji postępowań dotyczących świadczenia wychowawczego (koordynacja z lat ubiegłych);
  - realizacji programów wsparcia rodzin wielodzietnych – przyjmowanie, rozpatrywanie wniosków i wydawanie Lubartowskiej Karty Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej oraz Karty Dużej Rodziny; pozyskiwanie przedsiębiorców do współpracy w zakresie realizacji lokalnego Programu;
  - realizacji zadań dotyczących ustalenia prawa do świadczeń materialnych o charakterze socjalnym dla uczniów - rozpatrywanie wniosków i prowadzenie postępowań administracyjnych oraz opracowywanie projektów decyzji w sprawach ww. świadczeń;
- ✓ **Dział Świadczeń Socjalnych**, do zadań którego należy realizacja: świadczeń rodzinnych i przysługujących do nich dodatków; świadczeń opiekuńczych; świadczeń z funduszu alimentacyjnego; dodatku mieszkaniowego i dodatku elektrycznego; prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie decyzji w zakresie ww. świadczeń;
- ✓ **Dział Finansowo-Księgowy**, do zadań którego należy m.in. prowadzenie rachunkowości Ośrodka; dokonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi; wstępnej kontroli operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; prowadzenie spraw płacowych; wystawianie tytułów wykonawczych dot. wierzytelności;
- ✓ **Dział Administracyjno-Kadrowy**, do zadań którego należy m.in. prowadzenie spraw: kadrowych; z zakresu ochrony danych osobowych; kontroli zarządczej; zamówień publicznych; spraw organizacyjnych i obsługi sekretariatu i systemów teleinformatycznych, prowadzenie składnicy akt;
- ✓ **Dzienny Dom Pomocy Społecznej**, do zadań którego należy m.in. świadczenie usług opiekuńczych, higienicznych oraz w formie posiłków osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym; prowadzenie terapii zajęciowej z pensjonariuszami; udzielanie wsparcia psychologicznego;
- ✓ **kadre zarządzającą Ośrodkiem**: Dyrektora MOPS w Lubartowie, Zastępcę Dyrektora, Głównego Księgowego, Kierowników komórek organizacyjnych;
- ✓ **samodzielne stanowisko pracy**, tj. starszego specjalistę ds. analityczno-planistycznych, strategii i programów, do zadań którego należy m.in. sprawozdawczość Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie w zakresie pomocy społecznej i realizacji programów.

Obsługa systemu dot. sprawozdań GUS i CAS. Przygotowanie projektów wniosków w ramach ogłaszanych Programów Ministra Rodziny i Polityki Społecznej ich realizacja wspólnie z innymi pracownikami. Monitorowanie realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, sporządzanie analiz dotyczących problemów społecznych, współpraca z organizacjami pozarządowymi.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w Ośrodku zatrudnionych było 47 pracowników w wymiarze 42,625 etatów. Wśród wszystkich etatowych pracowników:

- 37 osób – 78,7 % posiadało wykształcenie wyższe,
- 7 osób – 14,9 % posiadało wykształcenie średnie,
- 3 osoby – 6,4 % posiadało wykształcenie zawodowe i niższe.

Ponadto z MOPS w Lubartowie współpracowała 1 osoba w oparciu o umowę zlecenie w zakresie obsługi zadań BHP (cały rok).

W 2023 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w 37 szkoleniach, spotkaniach, konferencjach, webinarach. Szkolenia pracowników dotyczyły zakresu zadań realizowanych przez MOPS w Lubartowie. Były one ukierunkowane na doskonalenie warsztatu pracy, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej.

Wsparciem w podejmowanych działaniach jest pomoc prawna, która obejmuje świadczenie obsługi prawnej związanej z przedmiotem działalności oraz reprezentowanie w postępowaniach sądowych i administracyjnych. Obsługa prawna obejmuje między innymi: udzielanie porad, opinii, wyjaśnień w zakresie stosowania obowiązujących przepisów prawa, konsultowanie i opiniowanie regulacji wewnętrznych Zamawiającego, opiniowanie projektów pism, uchwał, zarządzeń, umów, itp., nadzór formalno-prawny nad prowadzonymi postępowaniami, bieżące informowanie o nowych przepisach oraz o zmianach w przepisach, mających wpływ na działalność z przedkładaniem pisemnej interpretacji zapisów budzących wątpliwości.

W MOPS w Lubartowie udzielane jest poradnictwo prawne i obywatelskie na rzecz beneficjentów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, w szczególności: doradztwo prawne i udzielanie wsparcia w zakresie obejmującym przepisy prawa, sporządzanie pism procesowych i wniosków.

II. Struktura dochodów i wydatków

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie uzyskuje dochody związane z realizacją zadań własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej. W 2023 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 848.943,35 zł (tab.1, 2, 3).

Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 1.

Tabela nr 1. Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych gmin.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Ogółem, w tym:	477.400,00	391.128,10
1. Domy Pomocy Społecznej (odsetki)	100,00	21,08
2. Domy Pomocy Społecznej (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	5.000,00	40,68
3. Składki zdrowotne (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	500,00	387,27

4. Zasiłki i pomoc w naturze (koszty upomnienia)	-	32,00
5. Zasiłki i pomoc w naturze (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	2.000,00	3.867,15
6. Dodatki mieszkaniowe (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	300,00	600,00
7. Zasiłki stałe (wpływy ze zwrotów/ rozliczeń z lat ubiegłych)	4000,00	4.998,83
8. Zasiłki stałe (k.upomnień)	-	16,00
9. Działalność Ośrodka (k.upomnień, odsetki)	-	6,63
10. Pozostała działalność Ośrodka (wynajem lokalu dla Klubu Abstynenta „NADZIEJA”; PEC; Miejska Biblioteka Publiczna)	10.000,00	9.312,80
11. Usługi świadczone w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (odpłatności za usługi)	90.000,00	75.124,78
12. Działalność Ośrodka (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych, odsetki)	-	2.965,85
13. Działalność Ośrodka (wynagrodzenie za terminowe wpłaty składek ZUS i podatku dochodowego)	500,00	926,38
14. Usługi opiekuńcze (k.upomnień)	-	5,80
15. Usługi opiekuńcze (wpływy z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych)	290.000,00	249.895,73
16. Zasiłki z programu Posiłek w szkole i w domu” (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	1.500,00	274,72
17. Świadczenia wychowawcze 500+ (odsetki ustawowe)	500,00	229,17
18. Świadczenia wychowawcze 500+ (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	4.500,00	5.243,84
19. Świadczenia rodzinne (odsetki ustawowe)	4.000,00	3.110,40
20. Świadczenia rodzinne (wpływy ze zwrotów/rozliczeń z lat ubiegłych)	64.500,00	34.068,99

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych Gminie Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu gminy)
Ogółem, w tym:	-	70.510,19
1. Wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	1.595,40
2. Świadczenia rodzinne (koszty upomnień)	-	0,80
3. Fundusz alimentacyjny	-	59.205,92
4. Zaliczka alimentacyjna	-	9.698,67
5. Odpłatność za wydanie dodatkowej Karty Dużej Rodziny-KDR	-	9,40

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej.

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu państwa)
Ogółem, w tym:	448.000,00	387.305,06
1. Wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	40.000,00	30.312,51
2. Świadczenia rodzinne (koszty upomnień)	-	15,20
3. Fundusz alimentacyjny - odsetki	-	258.291,20
4. Fundusz alimentacyjny	308.000,00	88.808,87
5. Zaliczka alimentacyjna	100.000,00	9.698,68
6. Opłaty za wydanie dodatkowej Karty Dużej Rodziny - KDR	-	178,60

Źródło: MOPS Lubartów

W 2023 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wyniosły 14.313.725,32 zł, z tego:

- wydatki z planu finansowego MOPS – 13.859.709,00 zł;
- wydatki pozabudżetowe (Programy Opieka Wytchnieniowa i Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej) – 454.016,32 zł.

Wydatki Ośrodka przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4. Wydatki MOPS w Lubartowie

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85195	Ochrona zdrowia				1.200,00	1.200,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	685.269,57	-	-	-	685.269,57
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	14.534,18	-	-	-	14.534,18
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (zas. stałe)	-	-	37.944,33	-	37.944,33
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze, w tym: - pogrzeb - zasiłki okresowe - zasiłki celowe - schronienie	59.290,87 35.758,14	- -	285.276,53 -	- -	285.276,53 59.290,87 35.758,14
85214	Zasiłki okresowe z FP dla obyw. Ukrainy	-	-	26.430,14	-	26.430,14
85215	Dodatki mieszkaniowe	303.118,35	-	-	-	303.118,35
85216	Zasiłki stałe	-	-	449.048,74	-	449.048,74

85219	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	384.004,94	-	-	-	384.004,94
85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	2.577.227,28	504.273,59	-	-	3.081.500,87
85228	Usługi opiekuńcze w tym: <i>Program „Opieka 75+”</i>	332.024,40	35.600,00			367.624,40
		23.745,00	35.600,00	-	-	59.345,00
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	57.600,00	-	-	-	57.600,00
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	-	-	-	250.969,20	250.969,20
85230	Pomoc w zakresie dożywiania (program "Posiłek w szkole i w domu")	87.649,00	350.595,99	-	-	438.244,99
85230	Zapewnienie posiłku dla dzieci z Ukrainy FP	-	-	8.705,50	-	8.705,50
85295	Transport posiłków do placówki szkolnej	15.933,36	-	-	-	15.933,36
85295	Korpus Wsparcia Seniorów	1.142,33	4.569,30	-	-	5.711,63
85395	Zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy świadczenia z FP w tym: - wypłata św. 40zł - k.obsługi	-	-	-	356.160,00 2.384,00	356.160,00 2.384,00
85395	Jednoraz. Świadczenia 300 zł z FP dla Obywateli Ukrainy w tym: - wypłata 300 zł - k. obsługi	-	-	-	6.000,00 120,00	6.000,00 120,00
85395	Dodatki węglowe z F. COVID-19 w tym: - wypłata dodatków - k.obsługi	-	-	-	9.000,00 180,00	9.000,00 180,00
85395	Dodatki źródła ciepła z F.COVID-19 w tym: - wypłata dodatków - k.obsługi	-	-	-	6.000,00 120,00	6.000,00 120,00
85395	Dodatki elektryczne z F.COVID-19 w tym: - wypłata dodatków - k. obsługi	-	-	-	9.500,00 190,00	9.500,00 190,00
85395	Zwrot Vat od paliw gazowych F. COVID-19					

	w tym: - wypłata dodatków -k.obsługi	- -	- -	- -	10.727,81 214,56	10.727,81 214,56
85415	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	18.422,38	70.929,02	-	-	89.351,40
85415	Pomoc materialna dla uczniów z Ukrainy FP	-	-	892,80	-	892,80
85502	Świadczenia wychowawcze 500+ w tym: - wypłata świadczeń - k. obsługi	- -	- -	- -	7.321,28 2.000,00	7.321,28 2.000,00
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpiecz. społeczne w tym: - wypłata świadczeń - k.obsługi	- -	- -	- -	5.897.903,21 176.717,54	5.897.903,21 176.717,54
85502	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składki na ubezpiecz. społeczne z FP dla obywateli Ukrainy w tym: - wypłata świadczeń - k. obsługi	- -	- -	169.291,98 5.164,24	- -	169.291,98 5.164,24
85503	Karta Dużej Rodziny (koszty obsługi)	-	-	-	5.494,00	5.494,00
85504	Wspieranie rodziny	90.356,52	15.231,28	-	-	105.587,80
85508	Rodziny zastępcze	159.717,77	-	-	-	159.717,77
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	192.768,61	-	-	-	192.768,61
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za świadczeniobiorców	-	-	-	132.763,32	132.763,32
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne z FP za świadczeniobiorców obywateli Ukrainy	-	-	5.972,94	-	5.972,94
85326	Wydatki pozabudżetowe: - „Opieka wytchnieniowa”, - „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	- -	- -	58.360,92 395.655,40	- -	58.360,92 395.655,40

Ogółem wydatki z tego:					
- wydatki z budżetu Ośrodka	5.014.817,70	981.199,18	988.727,20	6.874.964,92	13.859.709,00
- wydatki pozabudżetowe	-	-	454.016,32	-	454.016,32

Źródło: MOPS Lubartów

Fundusz płac

W ub.r. na fundusz płac (wynagrodzenia osobowe: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę; dodatkowe wynagrodzenie roczne; nagrody, w tym jubileuszowe, odprawy, składki ZUS od pracodawcy, PPK pracodawcy), wydatkowano łącznie 3.282.750,88 zł.

III. Pomoc społeczna

1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną

W Lubartowie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., liczba mieszkańców miasta wynosiła 20.197 osób (dane UM Lubartów – Wydział Spraw Obywatelskich). W ub.r. wsparciem z pomocy społecznej objęto 434 rodziny, w których funkcjonowały 789 osób, co stanowiło 3,91 % ogółu mieszkańców Lubartowa. Charakterystykę rodzin objętych pomocą MOPS w Lubartowie przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	434	789
- o liczbie osób		
1	260	260
2	76	152
3	46	138
4	31	124
5	11	55
6 i więcej	10	60

Źródło: MOPS Lubartów

W 2023 r. najczęstszymi powodami ubiegania się o wsparcie ośrodka pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba – 205 rodzin; ubóstwo – 169 rodzin; niepełnosprawność – 168 rodzin; bezrobocie – 153 rodziny; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 72 rodziny. Z pomocy korzystały również rodziny, w których występował: alkoholizm – 31 rodzin; przemoc domowa – 78 rodzin, bezdomność – 12 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa – 8 rodzin, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 5 rodzin, narkomania – 3 rodziny. Wskazane wyżej powody obrazuje tabela nr 6.

Tabela nr 6. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Długotrwała lub ciężka choroba	205	319
Ubóstwo	169	282
Niepełnosprawność	168	237

Bezrobocie	153	325
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – w tym:	72	198
• rodziny niepełne	43	138
• rodziny wielodzietne	13	67
Alkoholizm	31	39
Przemoc domowa	15	58
Bezdomność	12	12
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	35
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6
Narkomania	3	3

Źródło: MOPS Lubartów

2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej

W 2023 r. w sprawie różnych form pomocy społecznej wydano 2.433 decyzje administracyjne, w tym 23 decyzje odmowne oraz 7 postanowień. Przyczynami wydania decyzji odmownych były: brak współpracy z pracownikiem socjalnym i możliwości przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego; przekroczenie kryterium dochodowego, nie wykorzystywanie własnych możliwości i uprawnień do przewyciężenia trudnej sytuacji, stwierdzenie przez pracownika socjalnego dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc. Wydano 187 decyzji w sprawie zmiany decyzji przyznającej określony rodzaj pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej, w części dotyczącej wysokości lub czasookresu.

Strukturę wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przyznawanych w ramach zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na świadczenia – zadania własne i zlecone

Formy pomocy	Liczba osób objętych wsparciem	Kwota
Usługi opiekuńcze	61	425.224,40
• w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	3	57.600,00
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11	250.969,20
Odpłatności za pobyt mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej	17	685.269,57
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłków stałych)	72	37.944,33
Program „Posiłek w szkole i w domu”, w tym:	458	438.244,99
• świadczenia pieniężne (zasiłki celowe)	214	341.450,00
• posiłek dla dzieci i młodzieży	90	55.475,64
• posiłki dla osób dorosłych	21	29.119,35
• talony	13	12.200,00
Zasiłki stałe	84	449.048,74
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	118	285.276,53
• bezrobocia	102	252.258,53
• długotrwałej choroby	9	8.828,00
• niepełnosprawności	10	22.638,00

• innego	3	1.552,00
Zasiłki celowe w tym:	88	59.290,87
w tym specjalne zasiłki celowe	13	3.910,00
Opłata za pobyt w schronisku	5	35.758,14
	Razem:	2.667.026,77

Źródło: MOPS Lubartów

Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, a także specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Skierowanie do Domu Pomocy Społecznej i ponoszenie odpłatności. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Opłata zostaje ustalona w decyzji wydanej przez ośrodek pomocy społecznej właściwy dla gminy kierującej do domu pomocy społecznej. Szczegółowe warunki kierowania i ponoszenia odpłatności określa ustawa o pomocy społecznej.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne. Pomoc w formie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym wnioskodawca może otrzymać, jeżeli spełnione zostaje kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej oraz kiedy osoba nie ma możliwości ubezpieczenia z innego tytułu.

Program „Posiłek w szkole i w domu” jest współfinansowany ze środków budżetu państwa. Celem programu jest zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych. Pomoc może być udzielona również w formie posiłku i świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Beneficjenci Programu to osoby lub rodziny, których dochód nie przekroczył kwoty 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium dochodowe oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasilek celowy jest świadczeniem fakultatywnym (uznaniowym) przyznawanym na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Specjalny zasilek celowy jest świadczeniem przysługującym na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej i może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe, w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Schronienie udzielane jest poprzez tymczasowe przyznanie miejsca w noclegowni, ogrzewalni, schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Skierowanie do placówek zapewniających schronienie odbywa się za zgodą osoby kierowanej, a pobyt w nich jest dobrowolny. Udzielenie schronienia następuje w drodze decyzji administracyjnej, po wcześniejszym przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego dla miejsca pobytu osoby bezdomnej, rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i odbywa się zgodnie z wyznaniem zmarłego w sposób ustalony przez gminę w Uchwale Nr XXXVI/227/09 Rady Miasta Lubartów z dnia 16 października 2009 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu. W 2024 r. nie realizowano świadczenia.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej, odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni, mogą korzystać osoby: nieubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie lub posiadające status uchodźcy, lub objęte ochroną uzupełniającą, lub posiadające zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2023 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 28 decyzji administracyjnych, w tym: 15 – przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych; 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia, 1 decyzja zmieniająca, 4 decyzje w sprawie odmowy, 5 umorzeń, 2 zawieszenia.

IV. Świadczenia socjalne

1. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Zasiłek szkolny przyznawany jest uczniom znajdującym się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. W dniu 17.08.2022 r. Uchwałą Nr XLIII/321/2022 Rady Miasta Lubartów zmieniono Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Lubartów, gdzie zwiększono miesięczne kwoty stypendium, które w zależności od dochodów rodziny wynosiły 223,20 zł lub

198,40 zł miesięcznie. Zostały także rozszerzone formy udzielania stypendium szkolnego, które cieszą się zainteresowaniem dzieci i młodzieży.

Udzielono pomocy na: zakup odzieży sportowej tj. obuwia i ubrania sportowego, zakup przyborów szkolnych plecaka, tornistra, zakup komputera stacjonarnego, laptopa, tabletu, części do komputera, drukarki oraz innych niezbędnych części związanych z obsługą komputera, całkowite lub częściowe pokrycie kosztów opłaty za Internet, całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, dodatkowe zajęcia z języków obcych, wycieczki szkolne, pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w bursie szkolnej.

W 2023 r. ze stypendium szkolnego skorzystało 71 uczniów (42 rodziny) z terenu miasta Lubartowa. Wydano 72 decyzje administracyjne i 7 postanowień, wydatkowano kwotę 89.351,40 zł, w tym z dotacji celowej budżetu państwa – 70.929,02 zł, gminy – 18.442,38 zł.

2. Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie.

W 2023 r. wydano 753 decyzje w zakresie świadczeń rodzinnych i wypłacono 13.373 świadczenia (wraz ze składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe) dla 649 rodzin. Na ten cel wydatkowano kwotę 5.333.686,87 zł.

Tabela nr 8. Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	Liczba osób (os.) /rodzin (rodz.) uprawnionych/liczba świadczeń (św.)	Wypłacona kwota	Wysokość świadczenia
Świadczenia rodzinne	649 /rodz. / 14.137/św./	4.788.248,00	x
Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy	20 /rodz./ 325 /św./	142.911,00	
w tym:			
zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	210 rodz./ 6.735 św.	792.968,00	<ul style="list-style-type: none"> • 95 zł na dziecko do 5 roku życia; • 124 zł – powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia; • 135 zł – powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dla obywateli Ukrainy	18 / rodz./ 237 /św./	28.630,00	
Świadczenia opiekuńcze:			
zasiłek pielęgnacyjny	378 os./ 4.355 św.	937.177,00	<ul style="list-style-type: none"> • 215,84 zł dla niepełnosprawnego dziecka; os. niepełnosprawnej powyżej 16-go roku życia z orzeczeniem o: znacznym st. niepełnospr.; umiarkowanym st. niepełnospr.,
zasiłek pielęgnacyjny dla obywateli Ukrainy	5 os. / 39 św.	8.418,00	

			jeżeli niepełnospr. powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; os. która ukończyła 75 rok życia
świadczenie pielęgnacyjne	107 os. / 1.133 św.	2.763.608,00	• 2.458,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne dla obywateli Ukrainy	6 os. / 39 św.	95.862,00	
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	40 os. /40 św.	40.000,00	• 1.000 zł - jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł
Świadczenie rodzicielskie	39 os. / 277 św.	254.674,00	• 1.000 zł – przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego
Świadczenie rodzicielskie dla obywateli Ukrainy	1 os. / 10 św.	10.000,00	
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	75 os. / 833 św.	545.258,00	• 27,52 % od przyznanego świadczenia
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe dla obywateli Ukrainy	5 os. / 39 św.	26.381,00	

Źródło: MOPS Lubartów

3. Świadczenie realizowane na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wypłacane jest jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Świadczenie to przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W 2023 r. ww. świadczenie nie było wypłacane.

4. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł. W przypadku ustalenia alimentów więcej niż jednym tytułem wykonawczym od rodziców dziecka za kwotę alimentów przysługujących jednej osobie uważa się kwotę alimentów przysługujących na podstawie wszystkich tytułów wykonawczych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały, jeżeli dochód rodziny przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1.209,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

W 2023 r. wydano 99 decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela nr 9. Świadczenia z Funduszu alimentacyjnego.

	Liczba osób uprawnionych	Liczba świadczeń	Wyplacona kwota
Fundusz alimentacyjny	98	1.262	564.216,00

Źródło: MOPS Lubartów

Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Po przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego należy wysłać informację dłużnikowi alimentacyjnego o powyższym oraz wezwać na wywiad alimentacyjny (jeśli mieszka na terenie Lubartowa, a w przypadku gdy zamieszkuje na terenie innego organu wysyłamy wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika w tamtejszej gminie). Jeśli dłużnik zgłosi się na wywiad alimentacyjny i złoży oświadczenie o stanie majątkowym, informacje z powyższego wywiadu oraz oświadczenia przesyłane są do komornika sądowego prowadzącego postępowanie. W sytuacji, gdy organ w toku wywiadu ustali, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny w terminie nie dłuższym niż 30 dni (jeśli nie jest zarejestrowany), a w przypadku gdy dłużnik figuruje w rejestrze urzędu pracy lub dokona rejestracji po zobowiązaniu go do niej, informuje powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
  - zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy w wyznaczonym terminie,
  - bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych
- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W toku tego postępowania organ ustala czy w okresie ostatnich 6 miesięcy przed datą wszczęcia postępowania dłużnik wywiązywał się z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeśli organ ustali, że dłużnik nie wywiązuje się z powyższego zobowiązania oraz do czasu zakończenia postępowania nie zgłosi się na wywiad alimentacyjny wydaje się decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który wywiązywał się z ww. zobowiązania (mimo, że dłużnik nie zgłosił się na wywiad). Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Jeżeli poprzednio wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych pozostaje w mocy i organ wezwie dłużnika na wywiad, a ten nie zgłosi się, organ nie podejmuje opisanych ww. czynności, a jedynie informuje o powyższym komornika sądowego. Ponadto nie podejmuje się czynności wobec dłużnika alimentacyjnego w przypadku gdy podczas wywiadu alimentacyjnego organ ustali, że sytuacja dłużnika nie uległa zmianie.

W przypadku gdy organ właściwy dłużnika (organ na terenie którego mieszka dłużnik) otrzyma wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego od organu właściwego wierzyciela (organ przyznający świadczenie z funduszu alimentacyjnego) podejmuje czynności opisane powyżej.

W przypadku wydania decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego organ każdorazowo kieruje zawiadomienie o uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny. Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz organ prowadzący postępowanie egzekucyjne o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz ich efektach. Ponadto organ właściwy wierzyciela (wyplacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego) przekazuje do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W przypadku wydania decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego organ każdorazowo kieruje zawiadomienie o uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek uchylania się od wykonania obowiązku alimentacyjnego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych.

W 2023 r. figurowało 283 dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie wobec organu właściwego tj. Burmistrza Miasta. W stosunku do 85 dłużników podejmowano działania, gdyż wierzycielki korzystały ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Od 01.07.2015 r. istnieje obowiązek przekazywania informacji do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Obecnie raz w miesiącu informacje przekazywane są do pięciu biur informacji gospodarczej.

Stan należności dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2023 r. wynosił:

- zaliczka alimentacyjna – 1.144.639,51 zł.
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego:
  - należność główna – 11.533.558,41 zł;
  - odsetki – 6.813.724,04 zł.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należności wyegzekwowane od dłużników w 2023 r. z tytułu:

- funduszu alimentacyjnego to:
  - dochody budżetu państwa (60%) – przekazano 88.808,87 zł;
  - odsetki na dochody budżetu państwa – przekazano 258.291,20 zł;
  - dochody budżetu gminy (40%) – przekazano 59.205,92 zł;
- zaliczki alimentacyjnej to:
  - dochody budżetu państwa (50%) – przekazano 9.698,68 zł;

- dochody budżetu gminy (50%) – przekazano 9.698,67 zł.

Wskaźnik skuteczności egzekucji kształtuje się następująco:

- 2020 r. – 54,54 % (średnia województwa 48,09 %),
- 2021 r. – 56,87 % (średnia województwa 55,47 %),
- 2022 r. – 97,76 % (średnia województwa 65,01 %),
- 2023 r. – 71,93 % (średnia województwa 73,75 %).

V. Dodatki:

1. Świadczenie wychowawcze (500+)

Od 2022 r. realizacją świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast tut. Ośrodek prowadzi postępowanie administracyjne w niezakończonych sprawach świadczeń wychowawczych dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz dodatku dyferencyjnego, gdzie wnioski zostały złożone przed dniem 1 stycznia 2022 r. Świadczenie wychowawcze oraz dodatek dyferencyjny w 2023 roku został wypłacony 2 rodzinom na łączną kwotę 7.321,28 zł. Ponadto zostało wydanych 10 decyzji w sprawie uchylenia prawa do świadczenia wychowawczego.

2. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Od 01.07.2021 r. do otrzymania dodatku mieszkaniowego uprawnione są gospodarstwa domowe, w których średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekroczył w gospodarstwie: jednoosobowym 40%, wieloosobowym 30 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku. Kwota przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wynosi 6.346,15 zł. Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. W 2023 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę 303.118,35 zł dla 116 gospodarstw domowych.

3. Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny wypłacany był do 31.03.2023 r. na podstawie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Było to jednorazowe świadczenie dla gospodarstw, których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna. Wysokość dodatku elektrycznego wynosiła 1.000,00 zł dla gospodarstw domowych zużywających 5 MWh rocznie oraz 1500,00 zł dla gospodarstw zużywających powyżej 5 MWh rocznie. Złożono

17 wniosków, w tym 5 wniosków rozpatrzono pozytywnie i wydatkowano na ten cel kwotę 9.690,00 zł.

4. Dodatek węglowy

W 2023 r. kontynuowano realizację wypłat dodatku węglowego, który wypłacany był na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. Dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Realizacja rozpatrywanych i wypłacanych wniosków dotyczyła niezakończonych postępowań w 2022 r. oraz postępowań toczących się w SKO. W 2023 r. wypłacono 3 dodatki węglowe na łączną kwotę 9.000,00 zł. Ponadto wydano 29 decyzji w sprawie odmowy przyznania dodatku węglowego oraz 2 decyzje w sprawie umorzenia postępowania.

5. Źródła ciepła

W 2023 r. kontynuowana była realizacja wypłat dodatku dla gospodarstw domowych, które do ogrzewania mieszkania używali m.in. pellet drzewny, drewna kawałkowego, oleju lub gazu LPG, który wypłacany był na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Realizacja rozpatrywanych i wypłacanych wniosków dotyczyła niedokończonych postępowań w 2022 r. oraz postępowań toczących się w SKO. W 2023 r. wypłacono 4 dodatki na łączną kwotę 6.000,00 zł: 1 dodatek dotyczył gospodarstwa domowego, które jako główne źródło ogrzewania mieszkania wskazało pellet drzewny – kwota dodatku 3.000,00 zł oraz 3 dodatki dotyczyły gospodarstw domowych, które jako główne źródło ogrzewania mieszkania wskazało drewno kawałkowe – kwota dodatku wyniosła 3.000,00 zł (3x 1.000,00 zł). Ponadto wydano 13 decyzji odmownych w sprawie przyznania dodatku dla gospodarstw domowych.

6. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Uprawnionymi do złożenia wniosku, są osoby, które wykorzystują jako główne źródło ogrzewania urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, o których mowa w art. 3 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, wpisany lub zgłoszony do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022r. poz.438, 1561, 1576, 1967 i 2456), do dnia wejścia w życie ustawy, albo po tym dniu - w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy; oraz jest osobą w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 615, 1265 i 2140) nie przekracza kwoty 2100 zł, lub osobą w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych nie przekracza kwoty 1500 zł na osobę. Refundacja przysługuje do kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury i informacji, o których

mowa w art. 18a, dokumentujących dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. do tego odbiorcy paliw gazowych.

W 2023 r. przyjęto 70 wniosków. Wydano 40 informacji przyznających świadczenie, 16 decyzji odmownych, oraz 3 decyzje umarzające postępowanie administracyjne w sprawie przyznania refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe. Świadczenie wypłacono na łączną kwotę 10.727,81 zł (dla gospodarstw domowych jednoosobowych – 3.611,01 zł, a dla wieloosobowych – 7.116,80 zł).

VI. Świadczenia niepieniężne

1. Praca socjalna

Pomoc środowiskowa stanowi jedno z zadań w zakresie pomocy społecznej realizowanych przez tut. Ośrodek. Jej strategicznym celem jest wspomaganie osób i rodzin – mieszkańców miasta, we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu ich zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym. Zasobem personalnym Działu Pomocy Środowiskowej jest 11 pracowników socjalnych, którzy poprzez swoją aktywność dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Mając na uwadze wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym, pracownicy socjalni inicjują różnorakie projekty i realizują programy dostosowane do potrzeb środowiska lokalnego. Występujące i wciąż pojawiające się nowe problemy społeczne, wymagają stosowania odpowiednich sposobów oraz metod ich rozwiązywania. Praca socjalna opiera się głównie na trzech metodach pracy tj. indywidualnego przypadku, pracy grupowej oraz środowiskowej odnoszącej się do organizacji i scalania środowiska lokalnego. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego było przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych i realizowanie pracy socjalnej rozumianej jako wzmacnianie osób i rodzin w uzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie, rozwijanie poczucia godności osobistej, a także dbanie o zabezpieczenie osobom znajdującym się w sytuacjach granicznych, podstawowych warunków do życia, zapewniając im wszechstronną pomoc.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych miały charakter wszechstronny i zróżnicowany. Prezentowane poniżej dane obrazują podejmowane przez pracowników zadania i aktywności. Wydaje się, iż uwzględnienie interdyscyplinarnej współpracy, może stanowić gwarancję efektywnej i kompleksowej pomocy jej potrzebującym. Pozwala ona również na wyciągnięcie wniosku, iż taka pomoc powinna być oferowana w każdym życiowym kryzysie.

Działania realizowane przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Środowiskowej w tut. Ośrodku, mają przede wszystkim na celu udzielanie wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać:

1. Ogólna liczba środowisk, które zostały zdiagnozowane – 548, w tym:
  - liczba, gdzie przyznano świadczenia w formie decyzji administracyjnej – 410;
  - liczba środowisk, gdzie prowadzona była wyłącznie praca socjalna – 138;
(NK, asystent rodziny, programy, wywiady mieszkaniowe, dodatki węglowe i źródła ciepła, anonimy, dłużnicy alimentacyjni, ŚDS, opinie, poradnictwo).
2. Liczba wszystkich rozpoznanych wniosków – 1654, w tym:
  - o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej – 1475;
  - o przeprowadzenie wywiadu – 111;
  - o udzielenie informacji – 68.

3. Liczba przeprowadzonych wszystkich wywiadów środowiskowych – 1755, w tym:
  - liczba wywiadów dla potrzeb tut. Ośrodka (NK,DŚS,DDPS,DRS) – 1671;
  - liczba wywiadów dla innych ops – 71;
  - liczba wywiadów dla innych instytucji (ZUS, UM,) – 13;
  - liczba wywiadów przeprowadzonych w celu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń zdrowotnych – 22;
  - liczba wywiadów, gdzie konieczna była asysta drugiego pracownika – 28 lub funkcjonariusza policji – 8.
4. Liczba zawartych kontraktów socjalnych – 11.
5. Liczba osób/rodzin, które po raz pierwszy zwróciły się o pomoc do tut. Ośrodka tj. nie figurowały w rejestrach – 91 oraz liczba osób/rodzin, które długotrwale i systematycznie z niej korzystają – 251 (okres ostatnich 3 lat).
6. W 2023 r. nie było wniosku o pomoc w związku ze zdarzeniem losowym.
7. Liczba przeprowadzonych interwencji socjalnych – 63, w tym:
  - wobec dzieci – 31;
  - wobec dorosłych – 32;
  - interwencja kryzysowa w oparciu o art. 12a uppr – 1 rodzina (1 dziecko);
  - liczba wszczętych NK – 19 i prowadzonych procedur NK – 80;
  - liczba wniosków do SR o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich – 22.
8. Liczby określające efekty prowadzonej pracy socjalnej:
  - skierowanych na szkolenia, staże – 18;
  - które podjęły zatrudnienie lub pracę – 52;
  - skierowanych do MKPRP – 12;
  - usamodzielnionych – 52;
  - pozyskały dodatkowy dochód – 38;
  - uzyskały orzeczenia o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy – 29;
  - zmieniły warunki mieszkaniowe – 10;
  - w 8 przypadkach rozpoznano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i na wniosek pracownika socjalnego lub zgodnie z postanowieniem Sądu skierowano do pracy z rodziną asystenta;
  - 50 osobom w rodzinach podopiecznych Ośrodka, przekazano od sponsorów lub innych darczyńców pomoc rzeczową w formie art. spożywczych, owoców oraz odzieży, książki, zabawki, sprzęty gospodarstwa domowego, pościel, dekoracyjne elementy wyposażenia wnętrz („Paczka Mikołajkowa MOSIR” – 3 rodziny).
9. Liczba skierowanych do: schroniska dla osób bezdomnych - 5, DDPS w Lubartowie – 44, także w 13 przypadkach świadczone wsparcie przy umieszczeniu w ZOL.
10. W 2023 r. podejmowano działania na rzecz 4 zmarłych klientów Ośrodka; pracownik socjalny sprawił 1 pogrzeb, a w pozostałych przypadkach współpracowano w zakresie zaangażowania członków rodziny do dokonania ww. czynności.
11. W związku z nadal trwającym konfliktem zbrojnym w Ukrainie, pracownicy socjalni podejmowali również działania wobec obywateli tego państwa. Liczba wszystkich środowisk UKR – 38, w tym:
  - którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej – 19;
  - którym świadczone wyłącznie pracę socjalną – 8;
  - które były monitorowane w związku z ustanowieniem opiekuna tymczasowego – 3;

- którym przyznano świadczenia bez decyzji – 17.

Pracownicy socjalni wykonywali swoje obowiązki w 11-stu rejonach pracy socjalnej. Praca świadczona była bez zakłóceń, a absencje pracowników nie wpływały na jej jakość i terminowe załatwienie spraw. Najczęściej udzielano pomocy z powodu, w kolejności: niepełnosprawności, ubóstwa i bezrobocia, na równi z długotrwałą chorobą. Należy jednak zaznaczyć, że praca socjalna jest działaniem trudno wymierzalnym i arytmetycznie niepoliczalnym, przez co problematycznym w precyzyjnym rozliczeniu. Działalność pracowników socjalnych ukierunkowana była głównie na potrzeby osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, rodzin niepełnych, wielodzietnych, wykazujących bezradność, w szczególności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Wśród usług świadczonych przez pracowników socjalnych do najważniejszych i najczęstszych należała praca socjalna na rzecz: zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, zapewnieniu opieki nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, poprawy stanu zdrowia, zapewnienia opieki osobom starszym czy niepełnosprawnym, zapewnienia właściwego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży, poprawy funkcjonowania i dobrostanu rodziny, poprawy funkcjonowania osób z problemem alkoholowym lub innymi uzależnieniami. Należy uznać, że praca socjalna jest usługą wyczerpującą emocjonalnie; od pracowników wymaga szczególnych predyspozycji i umiejętności interpersonalnych.

Rozwiązywanie życiowych problemów klientów Ośrodka wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami podejmujących pracę na rzecz obywateli. Do najważniejszych partnerów w ubiegłym roku należeli: UM w Lubartowie, SR w Lubartowie, MKRPA w Lubartowie, PUP w Lubartowie, PZON, PCPR w Lubartowie, PCK o. w Lubartowie, KPP w Lubartowie, MOSIR w Lubartowie, SP ZOZ w Lubartowie, niepubliczne PR, ZUS, placówki oświatowe różnego szczebla, PGK w Lubartowie, SIL w Lubartowie, Fundacja „Stella” im. A. Orłowskiej, Hospicjum w Lubartowie, ŚDS w Lubartowie, DPS w Jadwinowie, Kocku i Ostrowie Lub., Uniwersytet Trzeciego Wieku, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy Lubartów, Rada Seniorów, KWP w Lublinie, Stowarzyszenie Szlachetna Paczka, MONAR, ZI w Lubartowie.

2. Projekty socjalne i asystenckie

Projekty socjalne i asystenckie zrealizowane w 2023 r:

- **„Dzień Dziecka w podskokach”** – plenerowa impreza integracyjna w Parku Rozrywki „Fun Garden” w Lubartowie, w której uczestniczyło 42 osoby (rodzice i dzieci);
- **„Postaw na rodzinę”** – piknik miejski, którego MOPS w Lubartowie był współorganizatorem. Pracownicy przygotowali atrakcyjne dla dzieci aktywności i niespodzianki (malowanie twarzy, loteria fantowa, gry i zabawy, zdjęcia okolicznościowe, plectenie warkoczyków, słodki poczęstunek);
- **„Dzieciaki z lekką głową”** – projekt we współpracy z Salonem Fryzjerskim Luiza, w ramach którego beneficjenci tut. Ośrodka – 47 dzieci i niektórzy rodzice mogli skorzystać z bezpłatnych usług strzyżenia. Otrzymali również upominki do pielęgnacji włosów;
- **„Magiczna Moc Rodziny”** – 5 rodziny objętych asystenturą; rodzice wraz z dziećmi wykonali własnoręcznie stroiki bożonarodzeniowe, w atmosferze przywoływanych tradycji funkcjonujących w rodzinie oraz radości z bycia razem z bliskimi;
- **„W kobietach siła”** – kontynuacja projektu z 2022 r. adresowanego do kobiet zagrożonych przemocą domową. 16 uczestniczek integrowało się w trakcie zajęć ruchowych z instruktorem;

- **„Kartka dla Seniora”** przygotowana okolicznościowa kartka z życzeniami świątecznymi dotarła do 45 samotnych osób, korzystających z usług opiekuńczych. W okresie Świąt Wielkanocnych do życzeń dołączony był słodki upominek.

Ponadto podejmowano współpracę z lokalnymi przedsiębiorstwami, organizacjami i stowarzyszeniami na rzecz mieszkańców Lubartowa i realizowano projekty:

- wspólnie z DDPS w Lubartowie: „Dzień Kobiet”; badania beneficjentów w ramach programu 40+ i słuchu; „Wielkanoc”; „Andrzejki”; przekazanie życzeń osobom w wieku senioralnym w ramach akcji Polonii z Brukseli „Kartka dla seniora”, której organizatorem była pochodząca z Lubartowa Pani Joanna Pszczoła;
- Wielkanoc 2023. Projekt zrealizowany z prywatnej inicjatywy Pani Marii Koziej, która regularnie podejmuje się organizacji spotkania z okazji Świąt Wielkanocnych dla osób samotnych i wykluczonych. Paczki otrzymało 50 podopiecznych Ośrodka wytypowanych przez pracowników Ośrodka;
- Wigilia 2023. Przedsięwzięcie skierowane było do osób/rodzin, potrzebujących wsparcia i ubogich z terenu naszego miasta. Inicjatorką pomysłu była Pani Maria Koziej. Pracownicy Ośrodka rozpropagowywali informacje o możliwości otrzymania rzeczowego wsparcia i uczestnictwa w spotkaniu wigilijnym. Uczestniczyło 38 osób;
- Dzięki zaangażowaniu pracowników MOPS w Lubartowie 6 rodzin zostało wytypowanych do objęcia wsparciem w ramach Ogólnopolskiej Akcji „Szlachetna Paczka”;
- „Lubartowski Dzień Seniora 2023”- impreza adresowana do osób w wieku senioralnym, pracownicy MOPS w Lubartowie odpowiedzialni byli za przygotowanie sekcji gastronomicznej i rozrywkowej (kawiarenki tematycznej w związku z obchodami jubileuszu miasta). W trakcie imprezy pracownicy rozdawali również przygotowane dla seniorów w poprzednim roku „Recepty na Bezpieczeństwo” – instruktaż postępowania w przypadku próby wyłudzeń finansowych;
- Przy współpracy z PCK do 5 rodzin objętych asystenturą dotarły spersonalizowane paczki z niezbędnymi artykułami i rzeczami codziennego użytku. Seniorzy oraz rodziny z dziećmi w trakcie roku otrzymały również paczki żywnościowe (żywność krótkotrwała);
- kierowanie osób do otrzymania żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, w Podprogramie 2021 Plus, pomoc w formie żywności otrzymało 504 mieszkańców Lubartowa, w tym 130 gospodarstw jednoosobowych; 27 rodzin dwuosobowych i 78 rodziny z dziećmi, w tym 45 osób -obywateli Ukrainy;
- wydanie 4 podopiecznym Ośrodka kart kolonijnych przekazane przez PCPR w Lubartowie;
- nikogo nie skierowano do domu pomocy społecznej;
- przygotowano informację w sprawie osób bezdomnych i wystosowano apel o pomoc mieszkańców w rozpoznaniu i zapewnieniu tym osobom pomocy, prowadzono systematyczny monitoring środowisk zagrożonych bezdomnością i miejsc, w których mogliby przebywać bezdomni;
- pracownicy oddelegowani do pracy w ZI przygotowali projekt mający na celu rozbudzenie wrażliwości społeczności lokalnej na krzywdę drugiego człowieka i konieczność reagowania w celu udzielenia mu pomocy. Za zgodą administratorów budynków wielorodzinnych, na klatkach schodowych zamieszczono apel – informacje niezbędne do wszczęcia pomocy, przygotowano również informację zamieszczoną w lokalnej prasie na temat funkcjonowania ZI w Lubartowie.

Zrozumienie przez pracowników działu i komórek misji oraz celów tut. Ośrodka, wpłynęło na efektywną działalność na rzecz mieszkańców miasta będących w potrzebie. Ich inicjatywa i doświadczenie w realizacji wskazanych powyżej przedsięwzięć, pozwoliły także na promocję Ośrodka oraz zapewniły o służebnej obywatelowi funkcji instytucji. Należy zaznaczyć, iż pracownicy wskazanych komórek, w 2023 r. uczestniczyli w specjalistycznych szkoleniach, które poszerzyły ich wiedzę, a niektórym pozwoliły na podniesienie kompetencji zawodowych. W związku z tym, można założyć, iż przełoży się to na jakości świadczonych przez pracowników socjalnych, specjalistów oraz asystentów rodziny usług.

3. Aktywność projektowa

- **Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023**, w ramach którego miasto otrzymało dofinansowanie na realizację usług opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania. Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów przez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun mógł odpocząć, pójść na wizytę do lekarza, załatwić sprawę w urzędzie itp. nie martwiąc się, że bliska mu osoba nie ma zapewnionej opieki. Usługi opieki wytchnieniowej realizowano od czerwca do grudnia 2023 r. przez MEDIS24 Sp. z o.o. ul. Wronia 45/U2 00-870 Warszawa. Wartość godziny usług opieki wytchnieniowej wynosiła 39,90 zł (Zgodnie z Umową Nr 21/2023 Gminy Miasto Lubartów zawartą w dn. 12.05.2023 r. z MEDIS24 Sp. z o.o.). Zgodnie z założeniami usługi realizowano u dorosłych osób w miejscu ich zamieszkania. Faktycznie programem objęto 8 osób, łącznie zrealizowano 1434 godziny usług na łączną kwotę 57.216,60 zł. Dodatkowo w ramach kosztów obsługi Programu wydatkowano kwotę 1.144,32 zł. Łącznie wydatkowano w ramach dotacji kwotę 58.360,92 zł.
- **„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023**, wsparciem asystentów osobistych objęto 37 osób niepełnosprawnych (6 – ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną; 25 – ze znacznym st. niepełnosprawności; 5 – z umiarkowanym st. niepełnosprawności; 1 dziecka w wieku do 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji). Realizacja usług asystenta to wsparcie potrzebujących niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Cel tego wsparcia to umożliwienie prowadzenia przez osoby niepełnosprawne bardziej aktywnego i samodzielnego życia. Realizację usług zlecono MEDIS24 Sp. z o.o. ul. Wronia 45/U2 00-870 Warszawa (zgodnie z Umową nr 20/2023 z 12.05.2023 r.). Łącznie zrealizowano 10.120 godzin usług. Na realizację usług wydatkowano kwotę 371.100,40 zł (1 godz. x 36,67 zł brutto). W ramach pracy asystentów osobistych osób niepełnosprawnych pokrywano koszty przejazdu asystentów prywatnym środkiem transportu oraz zakupiono bilety wstępu na wydarzenia kulturalne dla osoby niepełnosprawnej i asystenta – łącznie wydatkowano 16.798,62 zł (realizacja 16.978,20 km przejazdów prywatnym transportem oraz 8 przejazdów publicznym transportem, zakupiono 4 bilety wstępu na wydarzenia kulturalne). Prowadzono ewidencję przebiegu pojazdów. Na obsługę Programu wydatkowano kwotę 7.756,38 zł. Łącznie w ramach Programu w 2023 r. wydatkowano kwotę 395.655,40 zł.

- **„Program Opieka 75+”**, w ramach którego zrealizowano 2075 godzin usług na łączną kwotę 59.345,00 zł dla 11 lubartowian w wieku 75+, objętych usługami opiekuńczymi w 2023 r., z czego kwota dotacji 35.600,00 zł stanowiła 59,99% realizacji Programu. Realizację usług opiekuńczych w ramach Programu wykonywał VITAL-MED Sp. z o.o. wyłoniony na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.
- **Program „Posiłek w szkole i w domu”**, którego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Wykorzystano 350.595,99 zł dotacji przekazanej na realizację Programu w 2023 r. co stanowi 80% środków na realizację Programu w 2023 r. Proporcjonalnie Gmina Miasto Lubartów poniosła koszty własne w wys. 87.649,00 zł (20% udziału własnego), w tym 3 uczniom szkoły podstawowej dowożono posiłek do miejsca nauki (zadanie zabezpieczono w całości z środków własnych w wys. 194,64 zł).
- **„Korpus wsparcia seniorów” za rok 2023 – Moduł II**, realizowano Program poprzez obsługę systemu dla 30 opasek bezpieczeństwa zakupionych przez Gminę Miasto Lubartów w ramach programu realizowanego w 2022 r. Wsparciem objęto 36 lubartowskich seniorów w wieku 65+ którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Z uwagi na rezygnację osób, celem pełnego wykorzystania środków, do Programu włączono 6 osób z listy rezerwowej. W 2023 r. zarejestrowano 87 zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa, które 86 zakończyły się udzieleniem wsparcia przez telefon, prośbą o interwencję kogoś z otoczenia lub prośbą o interwencję pracownika OPS oraz 1 zgłoszenie zakończyło się interwencją służb ratunkowych. Usługę realizowała firma HRP Care Sp. z o.o. z Łodzi. Zakupiono usługi teleopieki, całodobowego monitoringu oraz usługi komunikacji alarmowej – abonament miesięczny w wys. 35,00 zł za opaskę (zgodnie z Umową nr 25/2023 z dn. 13.07.2023 r.). Łącznie na zakup obsługi systemu wydatkowano kwotę 5.192,39 zł, na obsługę Programu wydatkowano kwotę 519,24 zł. Łącznie na realizację Programu wydatkowano 5.711,63 zł, w tym 4.569,30 zł z dotacji celowej z budżetu państwa (1.142,33 zł – wkład własny).
- **Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”** – w ramach realizacji programu z Funduszu Pracy otrzymano kwotę 15.231,28 zł, która została wykorzystana na dofinansowanie wynagrodzeń asystentów rodziny za listopad i grudzień 2023 r. oraz dodatków do wynagrodzeń dla asystentów rodziny za 2023 rok zatrudnionych na umowę o pracę (1,5 etatu). Kwota udziału własnego wyniosła 4.716,44 zł.
- **Europejski Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD** – w 2023 r. kontynuowano realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) Podprogramu 2021 Plus współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fund for European Aid to the Most Deprived – FEAD). Polega on na dostarczeniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej. Ops przy dystrybucji tej żywności współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem – Oddziałem Rejonowym w Lubartowie, wydając skierowania do jej otrzymania klientom Ośrodka. W 2023 r. wsparcie w ww. formie zapewniono 504 osobom.

4. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego

Poradnictwo specjalistyczne to czynności podejmowane przez specjalistów zmierzające do udzielenia pomocy osobom przeżywającym problemy, znajdujących się w trudnej sytuacji, której samodzielnie nie są w stanie zaradzić. Pomoc w tym zakresie świadczy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, który tworzą psycholog i specjalista pracy z rodziną.

W 2023 r. ze wsparcia psychologa skorzystało:

- odbył 151 indywidualnych konsultacji psychologicznych (w tym 28 w miejscu zamieszkania osób potrzebujących pomocy 12 pracowników socjalnych, którzy w 73 przypadkach posiłkowali się wiedzą specjalisty pozyskując dodatkowe kompetencje w formie indywidualnych konsultacji,
- 2 asystentów rodziny – 9 konsultacji,
- 10 pensjonariuszy DDPS w Lubartowie w postaci 49 indywidualnych spotkań.

Ponadto psycholog ZPS uczestniczył w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubartowie, uczestnicząc w spotkaniach grup roboczych przy realizacji procedur Niebieskie Karty. W ramach pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy domowej, psycholog uczestniczył w 70 spotkaniach grup (23 procedury), gdzie wspólnie z innymi powołanymi, podejmował działania w celu realizacji indywidualnych planów pomocy.

Działalność specjalisty pracy z rodziną była wielowymiarowa i odbywała się na wielu płaszczyznach. W swojej pracy koncentrował się na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań na rzecz osób i rodzin, które borykały się z różnego rodzaju kryzysami, dorosłych nieradzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczej, jak również uwikłanych w przemoc. Ogółem w ramach powierzonych obowiązków specjalista podejmował działania na rzecz 85 rodzin, które miały charakter wspierający i motywujący do pracy nad zmianą, gdzie 78 objętych było procedurą Niebieskie Karty, zaś 7 objętych było wyłącznie poradnictwem.

Specjalista pracy z rodziną koordynował pracę grup roboczych oraz diagnostyczno-pomocowych. Uczestniczył w działaniach związanych z realizacją procedury NK, uczestnicząc na 509 wszystkich posiedzeniach, w 465 spotkaniach. Specjalista pracy z rodziną dokonując analizy środowiska rodzinnego posługiwał się m.in. technikami pracy z indywidualnym przypadkiem oraz SWOT, uwypuklając mocne i słabe strony adresatów swoich działań, analizując zagrożenia i szanse dla poprawy ich funkcjonowania.

Poradnictwo specjalistyczne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie świadczone na rzecz mieszkańców miasta realizowane jest zgodnie z zasadami, które zapewniają jego odbiorcom fundamentalne poczucie bezpieczeństwa i sprawczości.

5. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej powierzono Zespołowi Interdyscyplinarnemu w Lubartowie, który składa się z grupy specjalistów z różnych dziedzin, podejmujący współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Miasto Lubartów. Zespół reprezentowany jest przez trzech pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, sprawujących kolejno funkcje: Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, Zastępcy Przewodniczącego i sekretarza. Siedziba Zespołu znajduje się w tut. Ośrodku, który zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną i finansową.

W zakresie prac podejmowano działania w ramach procedur *Niebieskie Karty* – w 80 rodzinach. Odbyło się 509 posiedzeń grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

W prowadzonych procedurach NK wskazano, że 115 osób doświadcza przemocy (tj. 46 kobiet, 5 mężczyzn i 64 dzieci).

Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie realizują zadania wynikające z tych aktów prawnych. Wykonywane zadania obejmowały przede wszystkim:

- podejmowanie interwencji w środowiskach wskazanych jako zagrażające bezpieczeństwu członków rodziny,
- opracowywanie indywidualnego planu pomocy,
- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową,
- nawiązywanie kontaktów z osobami doznającymi przemocy, diagnozowanie ich sytuacji życiowej, rozpoznawanie potrzeb oraz udzielanie wsparcia socjalnego, rodzinnego, psychologicznego i prawnego, a po zakończeniu procedury NK działania monitorujące,
- podczas indywidualnej pracy udzielanie konsultacji członkom rodzin w instytucji oraz w środowisku zamieszkania,
- organizowanie spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych i aktywny udział w ich pracach,
- współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na płaszczyźnie rozwiązywania problemów przemocy,
- udzielanie merytorycznego wsparcia innym realizatorom zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Zespół ds. Asysty Rodzinnej

W 2023 r. Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. Celem świadczenia usługi jest poprawa sytuacji życiowej i funkcjonowania rodzin, w tym w szczególności tworzenie optymalnych warunków służących wychowywaniu dzieci i pokonywaniu bieżących problemów, nabycie i doskonalenie umiejętności społecznych rodziców i zwiększenie ich kompetencji rodzicielskich i wychowawczych. Praca asystenta z rodziną ma również na celu przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, a w przypadku kiedy jest podejmowana z rodziną z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, ma na celu nabycie przez rodziców umiejętności i prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz powrót do domu rodzinnego. W 2023 r. do biologicznych rodziców powróciło 5-cioro dzieci (2 rodziny).

Asystent rodziny kształtuje i poszerza zakres wiedzy w tym obszarze i udziela zindywidualizowanego wsparcia w zależności od potrzeb oraz możliwości członków rodziny. W roku sprawozdawczym asystenci rodziny współpracowali z 21 rodzinami, z czego z 8 rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze rozpoczęto współpracę; w przypadku 14 rodzin do współpracy z asystentem rodziny rodziców zobowiązywało postanowienie Sądu Rodzinnego. Natomiast z 3 rodzinami zakończono współpracę, za czym przemawiała zasadność pracy w ramach asysty rodzinnej. Monitorowano funkcjonowanie 9 rodzin, z którymi zakończono współpracę w latach ubiegłych. W 2023 r. wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie 83 osoby w tym 48 dzieci w różnym wieku. W omawianym okresie opracowano 15 planów pracy

z rodziną, które były na bieżąco realizowane i w miarę potrzeb weryfikowane. Przeprowadzono i po każdym półrocznym okresie współpracy sporządzono 30 okresowych ocen sytuacji rodzin objętych asystenturą; odbyto 559 wizyt w środowisku i 142 rozmowy telefoniczne. Działanie asystentów oparte było na działaniach profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych i pomocowych. Asystenci rodziny współpracowali z 9 rodzinami, w których realizowana była procedura Niebieskie Karty, podejmując kontakty ze specjalistami działającymi na rzecz rozwiązywania problemu przemocy. Asystenci rodziny współpracowali również z koordynatorami pieczy zastępczej PCPR w Lubartowie uczestnicząc w posiedzeniach Zespołu dotyczącego funkcjonowania rodzin dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Zespół ds. Asysty Rodzinnej podejmował współpracę także z innymi jednostkami organizacjami i pomiotami oraz osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

7. Dzienny Dom Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie (DDPS) funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Jest placówką o zasięgu lokalnym, działalność adresuje do osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz bezrobotnych, niezaradnych życiowo, bezdomnych. Celem głównym funkcjonowania tego miejsca jest podtrzymywanie sprawności psychofizycznej ww. osób dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym oraz lokalnym.

DDPS w 2023 r. udzielał wsparcia łącznie 44 osobom. Ze wsparcia terapeuty zajęciowego oraz psychologa systematycznie korzystało 20 osób. Pensjonariusze uczestniczyli w imprezach kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich m.in. w wystawach tematycznych organizowanych przez lokalne instytucje. Organizowano spotkania okolicznościowe i integracyjne z okazji Dnia Babci i Dziadka, Wielkanocy, Dnia Niepodległości, jasełka. Dla 41 osób zostały przygotowane posiłki w formie:

- obiadów (dieta ogólna) – zup – 2.902 na łączną wartość 8.544,90 zł; II dań – 3.221 o wartości 21.792,75 zł;
- obiadów (dieta lekkostrawna) – zup – 1.795 na łączną wartość 5.234,63 zł; II dań – 2.180 o wartości 13.339,25 zł.

Ponadto świadczone usługi higieniczne i kąpielowe, z których skorzystało 15 osób.

8. Karta Dużej Rodziny (Ogólnopolska)

Program „Karta Dużej Rodziny” jest zadaniem zleconym realizowanym na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Program skierowany jest do rodzin, w których rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Rodzice otrzymują karty bezterminowo, natomiast dzieci do 18 roku życia, lub do ukończenia nauki jednak nie dłużej niż do 25 roku życia. W przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności karty wydaje się bez ograniczeń wiekowych - na okres ważności orzeczenia. Do otrzymania karty są też uprawnieni rodzice zastępczy i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. Karta oferuje system zniżek, dodatkowych uprawnień oraz korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej jak również transportowej na terenie całego kraju.

W roku 2023 przyjęto 278 wniosków w tym:

- 36 wniosków o zgłoszenie nowej rodziny;
- 230 wniosków o zgłoszenie nowej rodziny składającej się tylko z rodziców;

- 2 wnioski o uzupełnienie rodziny.

W 2023 r. przyznano Kartę Dużej Rodziny dla 556 osób (433 rodziców/małżonków, 123 dzieci). Zwiększone zainteresowanie liczbą złożonych środków o przyznanie KDR, wynikało z dodatkowych uprawnień posiadacza karty (zwiększony limit zużycia energii elektrycznej) w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej w 2023 r. co zostało uwzględnione w ustawie z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej.

9. Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej

Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej wydawana jest w ramach Programu „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” realizowanego na podstawie Uchwały Nr XXXIV/186/13 Rady Miasta Lubartów w sprawie przyjęcia Programu „Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej” na terenie Miasta Lubartów zmienionej Uchwałą Nr XL/245/2018 z dnia 4 października 2018 r. Uprawnionymi do korzystania z programu są zamieszkujący na terenie miasta Lubartów:

- członkowie rodzin wielodzietnych i rodzin zastępczych, wychowujących co najmniej 3 dzieci w wieku do 18 roku życia lub 25 roku życia, gdy dziecko uczy się lub studiuje,
- osoby z orzeczonym umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności pozostające pod opieką rodziców lub opiekunów prawnych.

Tabela nr 10. Realizacja Programu Lubartowskiej Karty Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej

	2023 r.	Cały Program
Liczba rodzin	11	193 (w tym 2 rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi)
Liczba wydanych kart	47 kart: 17 dla rodziców, 30 dla dzieci	879 kart: 353 dla rodziców, 526 dla dzieci, (w tym 4 karty dla rodziców i 2 dla dzieci niepełnosprawnych).

Źródło: MOPS Lubartów

W ramach programu Lubartowska Karta Dużej Rodziny 3+ i Rodziny Zastępczej w roku 2023 współpracowało 7 partnerów (Sala Zabaw „Super Kids” Wioletta Kozak z siedzibą w Lubartowie, Centrum Obsługi Ubezpieczeniowo-Finansowej Genowefa Opalińska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Lubartowie, Sklep Wędkarsko-Zoologiczny „MORMYSZKA” z siedzibą w Lubartowie, MEGASANIT Stanisław Krzemiński z siedzibą w Lubartowie, Bank Spółdzielczy z siedzibą w Lubartowie, JAZEK Jacek Tchórz z siedzibą w Lubartowie, CENTRUM PODATKOWE Magdalena Świdorska z siedzibą w Lubartowie).

VII. Wydawanie zaświadczeń wynikających z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska osoby, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej w ramach programu „Czyste Powietrze” są obowiązane do załączenia do ww. wniosku zaświadczenia potwierdzającego przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego. Procedurę wydawania zaświadczeń regulują przepisy ustawy Prawo ochrony

środowiska oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. W 2023 r. przeprowadzono 107 postępowań w ww. zakresie i wydano 107 zaświadczeń.

VIII. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa udzielano pomocy o charakterze socjalnym, wypłacano świadczenia pieniężne z Funduszu Pomocy, pracownicy socjalni sprawowali nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego ustanowionego przez Sąd Rejonowy w Lubartowie.

Z Funduszu Pomocy finansowano zadania takie jak:

- zapewniono posiłek dzieciom i młodzieży w szkole i przedszkolu: tj. 7 dzieciom w przedszkolu, 15 dzieciom w szkole podstawowej, 4 osobom w szkole średniej, 1 osobie w szkole specjalnej, łącznie dla 27 osób, którym opłacono łącznie 1479 posiłków, w łącznej kwocie 8.705,50 zł;
- wypłacono jednorazowe świadczenie w wysokości po 300 zł dla 20 uprawnionych obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, w łącznej kwocie 6.000,00 zł;
- wypłacono 44 świadczenia zasiłków okresowych dla 12 uprawnionych obywateli Ukrainy, w których przebywa 35 osób, w łącznej kwocie 26.430,14 zł;
- realizowano zadania w zakresie świadczeń rodzinnych. Na wypłatę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz koszty obsługi świadczeń dla obywateli Ukrainy w związku z realizacją ww. ustawy wydatkowano kwotę 174.456,19 zł dla 20 rodzin;
- w oparciu o art. 13 ww. ustawy zgodnie z którym każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto tut. ośrodek dokonywał wypłaty ww. świadczenia dla obywateli Ukrainy, którzy przebywają na terytorium Polski powyżej 120 dni. Wypłata świadczenia dokonywana była wówczas po spełnieniu przesłanek, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty, w którym zostało określone, że gmina może przedłużyć wypłatę świadczenia na okres dłuższy niż 120 dni w przypadku zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelowi Ukrainy, który: 1) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558); 2) posiada dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności; 3) ukończył 60 rok życia (kobiety) albo 65 rok życia (mężczyźni); 4) jest kobietą w ciąży lub osobą wychowującą dziecko do 12 miesiąca życia;

5) samotnie sprawuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej opiekę nad trojgiem i więcej dzieci; 6) jest małoletnim wymienionym w art. 25a ust. 1 ustawy.

W 2023 r. wpłynęło 131 wniosków o wypłatę świadczenia pieniężnego z tytułu zakwaterowania i wyżywienia. W 18 przypadkach dokonano osobistej weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia w miejscu zamieszkania obywateli Ukrainy. Z tego 91 wniosków zostało złożonych przez osoby fizyczne, natomiast 40 wniosków dotyczyło podmiotów prawnych. Pozytywnie rozpatrzono 127 wniosków. W sprawie 4 wniosków wydano informację odmowną. Od dnia 24.02.2022 r. do 31.12.2023 r. łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 1.538.400,00 zł;

- udzielono pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnymi zgodnie z art. 90c ustawy o systemie oświaty oraz art. 53 ust. 1 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – 1 uczniowi zostało przyznane i wypłacone stypendium szkolne w wysokości 892,80 zł ze środków pochodzących z Funduszu Pomocy.

IX. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, na podstawie danych dotyczących sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców miasta korzystających z pomocy oraz przekazywanych przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analizy zasobów gminy Miasto Lubartów w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W związku z powyższym, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie realizacji powierzonych mu zadań:

- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób z niepełnosprawnościami poprzez adekwatne do potrzeb świadczenie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- zwiększenie środków finansowych które pozwolą efektywnie zabezpieczyć świadczoną pomoc w celu zapobiegania umieszczaniu osób starszych w domach pomocy społecznej poprzez zmniejszenie odpłatności za usługi opiekuńcze, które będzie realnym wsparciem adresowanym środowiskom wymagającym takiej pomocy;
- podejmowanie kompleksowych działań pomocowych wobec osób w podeszłym wieku – budowanie oparcia społecznego poprzez rozwijanie usług i tworzenie różnorodnych form wsparcia dziennego, poszerzanie oferty usługowej w DDPS;
- z uwagi na to, że powiat lubartowski, w tym miasto Lubartów, od wielu lat pozostają w strefie długotrwałego bezrobocia (stopa bezrobocia na poziomie 11-12%), podejmowanie działań aktywizujących bezrobotnych klientów pomocy społecznej, którzy wymagają wzmożonej pracy socjalnej;
- podejmowanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o współpracę z organizacjami pozarządowymi, w celu niwelowania występujących problemów;
- wspieranie rodzin mających problemy w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi;
- rozwijanie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego;

- wzmocnienie sojuszu międzyinstytucjonalnego dotyczącego wsparcia rodziny z uwagi na znaczny wzrost liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, zarówno w naszym mieście, województwie, jak i w kraju;
- wsparcie i pomoc rodzinie biologicznej w odzyskaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostało w pieczy zastępczej;
- w celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci;
- uzupełnianie realizacji ustawowych zadań w obszarze pomocy społecznej poprzez działania prowadzone w ramach różnych projektów i programów, takich jak:
  - Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028,
  - Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2023-2025,
  - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście Lubartów na lata 2023-2025,
  - Europejski Program Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD,
  - Program „Opieka Wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024,
  - Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024,
  - Program „Opieka 75+” na rok 2024,
  - Program „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024”;
- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn, mechanizmów i skutków przemocy mające na celu rozbudzenie wrażliwości i odpowiedzialności za losy osób jej doświadczających;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej;
- stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry MOPS w Lubartowie, czego następstwem będzie skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych. Zasadne wydaje się również zapewnienie pracownikom dostępu superwizji;
- rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- kontynuacja wsparcia zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.